

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Katedra biblických věd

Posudek vedoucího/vedoucí bakalářské práce

jméno vedoucího/vedoucí Jaroslav Brož

Autor/autorka práce: Karel Kozler
 Studijní program/obor: Teologie, Teologické nauky
 Název práce: Ježíšovo učení o manželství jako návrat k "počátku"
 Vedoucí práce: Jaroslav Brož
 Rozsah práce: 77 normostran (138 196 znaků), 62 tištěných stran + 13 stran příloh

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☒	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☒	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☐	☒	☐

Zpracování příloh	☒	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☐	☒	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☐	☒	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☐	☒	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☒	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☒	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☒	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☐	☒	☐
C. Průběh zpracování práce				
	ano		ne	
Autor/ka pravidelně konzultovala s vedoucím práce	☒		☐	
Autor/ka přicházela se samostatnými tvůrčími podněty	☒		☐	

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Téma, které si Karel Kozler zvolil pro svou bakalářskou práci je rozsáhlé, bohaté a v současné době se mu v teologii i v pastorační praxi dostalo nově nebývalé pozornosti. Od začátku je zřejmé, že rozsah ani metodologické požadavky tohoto typu práce nedovolují, aby bylo zpracováno v celé šíři a hloubce. Z celého textu vyzařuje studentovo silné zaujetí tématem, které ho do konce neopustí. Základní myšlenková linie a výběr biblických textů odpovídá zadání. Práce sestává ze sedmi kapitol a závěru, navíc jako příloha je připojen výběr z dokumentů a promluv papežů od Pavla VI. do současnosti.

Kozler se na začátku snaží vymezit pojem manželství včetně krátkého etymologického exkurzu o původu tohoto výrazu v češtině. Následuje stručný přehled biblického učení o manželství v katolické tradici. Poté prochází některé stěžejní texty ze Starého zákona a následně z Nového zákona, z evangelií a pavlovských listů. Jako poslední připojuje krátkou kapitolu o svátosti eucharistie a nerozlučitelnosti manželství.

Metoda a styl, kterým autor přistupuje ke zpracování lze charakterizovat jako esejistický. Práci neschází ustavičný kontakt s biblickými texty, odkazování na ně a příležitostně i náznak systematictějšího rozboru. Nicméně od začátku do konce silně převládají spontánní úvahy na téma manželství, prokládané odkazy na už zmíněné biblické texty či krátké citáty, některé patristické autory a doktrinální výroky katolické církve, většinou zprostředkované Katechismem katolické církve.

Jazyková úroveň textu je průměrná, sdělením autora je možno rozumět, prokazuje základní zvládnutí odborné terminologie. V práci najdeme nemálo míst s nesprávnými pádovými vazbami nebo anakoluty. Výjimkou nejsou též hodně neobratná nebo i chybná vyjádření, která se mísí s věcně nepřesnými nebo i nesprávnými sděleními.

Po formální stránce student prokázal, že si v principu osvojil zásady vědecké práce, ale i zde je třeba konstatovat, že v citačním úzu není úplně důsledný. Výjimečně, např. u poznámky č. 98 a 100, opomíjí zcela uvést pramen, na který chtěl asi odkázat. Chybný je také údaj na s. 48, 6. ř. zdola, že "Josef (správně má být Joseph) Fitzmyer v tomto kontextu upozorňuje v knize pěti kardinálů..."; ale uvedený, dnes již zesnulý americký novozákoník se na tzv. "knize pěti kardinálů" vůbec nepodílel. Odkaz se asi podle souvislosti mohl týkat jeho komentáře k Prvnímu listu Korint'ánům v řadě Anchor Bible.

Formální nedostatky jsou v úplnosti vyznačeny v tištěné kopii práce, kterou školitel četl. Z věcných připomínek uveďme jen některé, a to ty důležitější:

- na s. 14, uprostřed stránky, by bylo třeba diferencovat silně zjednodušující tvrzení, že "polygamie ve Starém zákoně není sexuálně nemravná, protože jde o uznávaný sexuální vztah, i když je krajně nevhodná."
- Na s. 19, 3. ř. shora, by měl student sdělit, v čem se podle něj Jeremiášův výrok o nové smlouvě týká instituce manželství.
- Na s. 21, odst. 3.3.: Bylo by třeba upřesnit, že farizeové Ježíše pokoušeli otázkami o manželské rozluce právě proto, že byla v jistých případech možná podle Dt 24.
- Na s. 22, 2. ř. shora: "nějaká nahota" v Dt 24 by se asi dalo lépe přeložit jako "něco hanebného".
- Na s. 44, začátek posledního odstavce: apoštolova výzva Ef 5,21 není zaměřena jen na manžele, ale na všechny křesťany. Teprve od v. 22 je specifikována pro manželky.
- Na s. 45 nahoře je velmi sporné tvrzení: "Každý z manželů je pro toho druhého Kristem. Kristus miluje srdcem muže ženu a srdcem ženy miluje muže." - Možno říct, že tento výklad je zcela proti smyslu apoštolova textu, který chce právě zdůraznit, že ve snoubeneckém vztahu muže a ženy a Krista a církve je postavení a úloha každého protějšku jedinečná a nezastupitelná. To samozřejmě nevylučuje skutečnost, že na rovině individuální jsou také muži členy církve, a tudíž participují na postavení církve coby Kristovy snoubenky.
- Nelze akceptovat závěrečnou větu na s. 50: "to, co Mojžiš dovolil, nebylo od Boha." Vždyť Dt 24, které je tu myšleno, je přece součástí inspirovaného Božího slova!

Přes uvedené výtky lze konstatovat, že K. Kozler svou práci prokázal osvojením si základních schopností a dovedností pracovat s biblickými texty a sekundární literaturou a samostatně uvažovat teologických skutečnostech. Jsem přesvědčen, že jeho dílo splňuje základní parametry bakalářské práce, a proto ho doporučuji k obhajobě.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

1. Obraz Boha a Izraele coby manžela a manželky ve Starém zákoně.
2. Co jsou to "řády domácnosti", zejména ve vztahu ke křesťanskému manželství.

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 12. 1. 2019

Podpis: